

Semper Fidelis

Zevenkerken

9 september 2019

Herdenking van de 75ste verjaardag van de bevrijding van Brugge en omme-land en de teruggave van de 36 emblemen die tijdens WO II van 1940 tot 1944 verborgen werden in de Sint-Andriesabdij.

LUCIEN CAMP
CPL. B. JAGERS
1911 - 1940

Programma

Gebedsdienst Abdijkerk

- 13u45: Genodigden nemen plaats in de Abdijkerk.
- 14u30: Ontvangst voorzitter gebedsdienst door de VVIP aan de kerk.
- 14u32: Begin gebedsdienst met inplaatsstelling van 38 Emblemen.
- 14u55: Einde gebedsdienst met Nationale Hymne Canada en België.
- 15u00: Vorming stoet en verplaatsing naar het voetbalveld onder begeleiding Noordzee Brassband.

Voetbalveld

- 15u33: Opstelling Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen en Eredetachment.
- 15u42: Inplaatsstelling Standaard Bataljon Artillerie en Rijksvaandel Abdij.
- 15u45: Ontvangst Vertegenwoordiger van Z.M. de Koning door Ontvangstcomité.
- 15u50: Opkomst en voorstelling van de 36 verborgen Emblemen gedragen door Officier-leerlingen van de Koninklijke Militaire School.
- 16u08: Toespraken en historische duiding.
- 16u25: Inplaatsstelling Vertegenwoordiger Z.M. de Koning en VVIP op de militaire begraafplaats.

Op militaire begraafplaats

- 16u30: Zegening van de Graven en Dodenappel met bloemenneerlegging door de leerlingen van het eerste jaar.
- 16u38: Bloemenhulde aan het monument.
- 16u48: Nationale Hymne.
- 17u00: Defilé.
- 17u05: Vertrek van de Vertegenwoordiger van de Koning.
- 17u07: Einde plechtigheid.

Welkomstwoord

Vader Abt

Ter gelegenheid van 75 jaar Bevrijding van Brugge en omstreken en ook uiteraard van de bevrijding van de Sint-Andriesabdij op 8 september 1944 door de Canadese Manitoba Dragonders, komt het aan de benedictijnergemeenschap van Zevenkerken toe een eerbetoon te betuigen aan iedereen die ertoe heeft bijgedragen de bevrijding te bewerkstelligen.

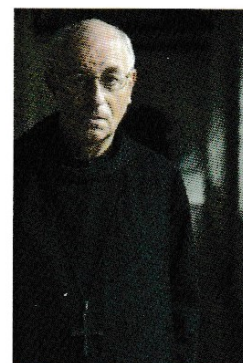
De Sint-Andriesabdij heeft meer in het bijzonder in de Tweede Wereldoorlog als Militair Hulphospitaal tijdens en nog na de 18-daagse veldtocht gefunctioneerd. Dokters, verplegend personeel, monniken, ook de zusters van Bethanië en de Witte Zusters stonden in de bres om zwaar gewonden en stervenden bij te staan. Op 27 mei, daags voor de capitulatie, vroeg Koning Leopold III aan Abt Théodore Nève om de vaandels in veiligheid te brengen, vlaggen die de ernstige en heldhaftige tijden van de Grote Oorlog 1914-1918 evoceerden. Twee monniken zouden zich heel plichtsbewust en in de grootste geheimhouding van die opdracht kwijten. Pater Francis de Meeüs en broeder Yves Lencot verstopten de 36 militaire emblemen op een heel veilige en bijna onvindbare schuilplaats. Maar de oorlog was nog lang niet voorbij. Eind maart 1942 tot eind augustus 1944 werd de abdij opgeëist door de Duitse militaire overheden en werden de monniken uit hun abdij gezet. De Organization Todt die belast was met de bouw van de Atlantikwall nam bezit van de abdij. Een mogelijkheid tot luchtbombardementen was niet uitgesloten zodat de Duitse bezetter twee reusachtige bunkers liet bouwen. Op 8 september 1944 bevrijdden de Canadezen de abdij: de volledig intacte vaandels werden uit hun schuilplaats gehaald en terug overhandigd aan de Belgische militaire overheid. Zo eindigde de oorlog voor de Sint-Andriesabdij.

Maandag 9 september 2019 is een dag van herinnering aan de bevrijding, een dag van gebed om wereldvrede, een dag van grote dankbaarheid voor allen die zich ingezet hebben voor vrede en vrijheid in ons land en in heel West-Europa.

Mogen wij de gesneuvelde militairen en burgers en inzonderheid de 80 alhier overleden soldaten in ons gebed gedenken.

‘ Nooit meer oorlog ’ moge ieders oprechte wens zijn.

Pater René Fobe O.S.B.
Abt Sint-Andriesabdij-Zevenkerken

Woordje burgemeester

Brugge

Dagelijks passeren heel wat mensen langs de statige standbeelden die naast de Canadabrug prijken. In de volksmond heet deze brug ook wel de 'Buffelbrug', maar in werkelijkheid zijn het bizons die de brug flankeren. Deze plek is bijzonder voor Brugge, want het is hier dat onze stad 75 jaar geleden werd bevrijd van het oorlogsjuk van de Tweede Wereldoorlog. Bij de aftocht van de Duitse troepen bleef Brugge gespaard van menselijke slachtoffers en ook onze monumenten en kunstschaten werden gevrijwaard van schade. De persoon aan wie we dit te danken hebben, is generaal-majoor Harry Wickwire Foster, bevelhebber van de 4de gepantserde divisie van het Canadese leger. Hij kon via onderhandelingen de Duitsers dwingen tot een aftocht waarbij de stad niet werd beschoten.

De Duitse bezetter had Brugge verlaten in de vroege ochtend van 12 september 1944. Enkele verkenners van de Canadese 12th Manitoba Dragoons, van wie het barembleem een bizon is, reden eerst de stad binnen langs de Scheepsdalebrug en konden zonder hinder het stadhuis bereiken. De triomfklok luidde om 7.30 uur officieel de bevrijding van Brugge in. De huidige Canadabrug was, in tegenstelling tot de meeste andere bruggen in de stad, niet volledig onklaar gemaakt door de Duitsers en was nog berijdbaar. Samen met de rest van de 12th Manitoba Dragoons reed generaal H.W. Foster langs deze brug aan de Leopold I-laan onze stad binnen.

Het vreugdevolle nieuws van de bevrijding zorgde die dag voor een ware volkstoeloop in de Brugse straten. Het was een zonnige dag, letterlijk en figuurlijk. De uitgelaten Bruggelingen vergezelden de Canadese militairen naar het stadhuis. De Burg stond bomvol juichende mensen! Toenmalig burgemeester Victor Van Hoestenbergh sprak de menigte toe vanaf het balkon van het stadhuis en bracht er hulde aan de Canadese militairen.

Bron: 'Stadsarchief Brugge'

Bron: 'Stadsarchief Brugge'
'verz. Brusselle-Traen'

Bron: 'Stadsarchief Brugge'

Na de Tweede Wereldoorlog werd er op de plek waar de Canadese bevrijders Brugge binnenkwamen, een nieuwe brug gebouwd: de Canadabrug. Deze brug werd ingehuldigd op 12 september 1948, precies vier jaar na de bevrijding. De bizonnen die de brug bewaken, verwijzen naar het embleem van de 12th Manitoba Dragoons en zijn van de hand van Brugs kunstenaar Octave Rotsaert.

75 jaar na de heuglijke bevrijding van Brugge en het ommeland is het nog altijd belangrijk om stil te staan bij de oorzaken en gevolgen van oorlog. Jaarlijks herdenkt Stad Brugge verschillende episodes uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog en we zullen dit blijven doen. Deze zwarte bladzijden uit onze wereldgeschiedenis moeten we in het collectieve geheugen blijven bewaren en de vele slachtoffers die toen vielen, verdienen een passend eerbetoon. Laten we tot slot ook de boodschap van vrede en verzoening blijven verkondigen en benadrukken, zodat de generaties die na ons komen geen oorlog hoeven mee te maken.

Dirk De fauw
Burgemeester van Brugge

